

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 13.06.2024 § 80

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 13.06.2024

§ 80

Keskustan maksullisen pysäköinnin alueiden laajennus ja hintojen tarkistus

2737/02.02.05.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen p. 044 416 3503

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän pohjaehdotuksen seuraavin poikkeuksin:

- Uuden supervyöhykkeen taksa asetetaan viiteen euroon
- Pysäköintitaksoja ei muilta osin koroteta
- Pikku-Vesijärven ympäristön hiekka-alueet ja Kisapuiston päädyssä oleva alue kolmen tunnin kiekkopysäköintialueiksi
- Lahdenkadun-Hollolankadun länsipuoliset alueet osaksi 3-vyöhykettä
- Harjukatu-Vuoksenkatu-Rajakatu-Yrjönkatu -alue osaksi 3-vyöhykettä
- Supervyöhykettä laajennetaan Kauppakadun risteyksestä Torikadun risteykseen

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää keskustan maksullisen pysäköinnin osalta, että

Pysäköintimaksuja korotetaan seuraavasti:

- maksullisen pysäköinnin ykkösvyöhykkeellä ensimmäinen tunti maksaa

2,50 euroa ja seuraavat 3,90 euroa/tunti.

- kakkosvyöhykkeellä maksu on 1,90 euroa/tunti

- kolmosvyöhykkeellä maksu on 1,20 euroa/ensimmäinen tunti ja 0,60 euroa seuraavat tunnit

- uudella supermaksuvyöhykkeellä A (Aleksanterinkatu 14–16) maksu on 5 euroa/tunti ja maksimipysäköintiaika 30 min.

- Paavolassa Laaksokadun ja Kauppakadun kentillä sopimuspysäköintiluvan hinta on 40 euroa/kk. Opiskelijaluvan hinta on edelleen 20 euroa/kk.

- asukaspysäköintitunnuksen hinta on 30 euroa/kk

- uudet hinnat tulevat voimaan 1.10.2024

Maksullisia alueita laajennetaan seuraavasti:

- maksullisen pysäköinnin alueita laajennetaan liitekartan mukaisesti

Uudet alueet tulevat 2- ja 3- maksuvyöhykkeisiin. Uusilla alueilla maksaminen tapahtuu mobiilisti tai käyttämällä vanhoilla alueilla olevia korttiautomaatteja.

- uudet maksulliset alueet voidaan ottaa käyttöön heti, kun niitä koskevat suunnitelmat ovat valmistuneet ja liikennemerkkit on asennettu.

Tavoitteena on tehdä muutokset vuoden 2025 alkuun mennessä.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Nikkilä teki kannatetun muutosesityksen päätösehdotuksen osaan: "Supermaksuvyöhykkeen maksuksi asetetaan 10 euroa/tunti".

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattava esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Nikkilän muutosesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Mikko Lindroos, Maarit Tuomi, Tomi Sairomaa, Anneli Viinikka, Tuomas Sorsa, Ville Hälinen ja Francis McCarron) ja 3 EI-ääntä (Minerva Kastehelmi, Anita Närhi ja Ville Nikkilä). Äänestyslista otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen supermaksuvyöhykkeen osalta hyväksytyksi.

Asian käsittelyn kuluessa lautakunta hyväksyi yksimielisesti seuraavat muutokset esittelijän päätösehdotukseen: "Pysäköintialueiden jako hyväksytään seuraavin muutoksin:

- Pikku-Vesijärven ympäristön hiekka-alueet ja Kisapuiston päädyssä oleva alue kolmen tunnin kiekkopysäköintialueiksi
- Lahdenkadun-Hollolankadun länsipuoliset alueet osaksi 3-vyöhykettä
- Harjukatu-Vuoksenkatu-Rajakatu-Yrjönkatu -alue osaksi 3-vyöhykettä
- Supervyöhyke laajennetaan Kauppakadun risteyksestä Torikadun risteykseen"

Merkitään, että lautakunnan päätöksen mukainen pysäköintialuekartta otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Asian käsittelyn kuluessa II varapuheenjohtaja Sorsa teki seuraavan muutosesityksen päätösehdotuksen osaan: "Pysäköintimaksuja ei

muuteta." I varapuheenjohtaja Hälinen ja jäsen Sairomaa kannattivat tehtyä muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattava esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat II varapuheenjohtaja Sorsan muutosesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Minerva Kastehelmi ja Ville Nikkilä) ja 8 EI-ääntä (Mikko Lindroos, Maarit Tuomi, Anita Närhi, Tomi Sairomaa, Anneli Viinikka, Tuomas Sorsa, Ville Hälinen ja Francis McCarron). Äänestyslista otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Puheenjohtaja totesi Sorsan muutosesityksen päätösehdotuksen osaan tulleen hyväksytyksi. Tämän jälkeen esittelijä ilmoitti eriävän mielipiteensä maksujen korotusta koskien merkittäväksi pöytäkirjaa.

Perusteluosa

Lahden kaupungilla on maksullista pysäköintiä keskustassa katujen varsilla ja pysäköintialueilla. Pysäköintipolitiikassa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti kadunvarsipysäköinti ydinkeskustassa on tarkoitettu lyhytaikaiseen asiointipysäköintiin ja pitkäaikaisempi pysäköinti ohjataan Toriparkkiin ja pysäköintitaloihin. Maksullisuudella pyritään varmistamaan paikkojen riittävä vaihtuvuus.

Keskustapysäköinti ei voi olla Lahden kokoisessa kaupungissa maksutonta ja aikarajoituksetonta, koska se lisäisi paikkojen käyttöä asumiseen ja työntekoon liittyvään pitkäaikaiseen pysäköintiin. Mikäli käytössä on vain aikarajoitus, on valvonta huomattavasti hitaampaa ja vaikeampaa ja kokemusten mukaan väärinkäytöksiä esiintyy selvästi enemmän. Maksullisuudella sekä säädellään pysäköintiajan pituutta ja ohjataan pysäköintipaikan valintaa, että saadaan käyttäjiltä rahoitusta pysäköintipaikkojen ylläpitoon.

Pysäköintimaksujen suuruudella on vaikutusta ostos- ja muiden asiointipaikkojen valintaan. Oikealla maksujen suuruudella ja rakenteella sekä varmistetaan paikkojen riittävyys asiointikäyttöön että edesautetaan keskustan liike-elämän toimintaedellytyksiä ja houkuttelevuutta asiointipaikkana.

Tehdyt selvitykset

Kaupunginhallituksen päätöksessään 21.8.2023 esittämät selvitykset käyttöasteesta ja maksujen vaikutuksesta elinvoimaan on tehty ja niitä koskeva raportti "Lahden keskustan pysäköintiselvitys" on liitteenä. Raportin johtopäätöksissä todetaan, että Lahden keskustassa on onnistuneesti sovellettu pysäköintipolitiikan linjauksia ja pysäköintijärjestelmä tukee keskustan kaupallista elinvoimaa. Käyttöastetutkimuksen mukaan huipputuntien aikana käyttöaste on enimmillään noin 70 % ja paikkoja on hyvin saatavilla.

Keskustan asiointitutkimuksen mukaan keskustan liikkeiden asiointikäyntejä kertyy eniten kävelijöille ja keskustassa asuville. Autoilijat käyvät harvemmin, mutta heidän kertaostoksensa on suurempi. Kokonaisuudessaan noin puolet keskustassa tapahtuvasta kokonaiskulutuksesta tulee autolla liikkuvilta. Pysäköinnin hinta vaikuttaa

matkakohteen valintaan paljon tai erittäin paljon yli 50 %:lla keskustaan saapuvista. Pysäköintimahdollisuudet vaikuttavat asiointialueen valintaan paljon tai erittäin paljon yli 60 %:lle keskustaan saapuvista.

Pysäköintimaksujen hinnankorotukset

Keskustassa on kaksi maksuvyöhykettä, joista kalliimmalla ykkösvyöhykkeellä ensimmäinen tunti maksaa 2,20 euroa ja seuraavat 3,60 €. Tällä on tavoitteena ohjata yli tunnin pysäköintiä pysäköintilaitosiin ja varmistaa ydinkeskustan paikkojen nopea vaihtuvuus. Kakkosvyöhykkeellä kaikki tunnit maksavat 1,70 euroa. Satamassa olevalla kolmosvyöhykkeellä ensimmäinen tunti maksaa yhden euron ja seuraavat 0,50 euroa. Vyöhykejako selviää liitekartalta.

Vuoden 2023 aikana pysäköintiajan mediaani oli ykkösvyöhykkeellä 43 minuuttia ja kakkosvyöhykkeellä 52 minuuttia. Pysäköintimaksutuloista 63 % kertyy ykkösvyöhykkeeltä.

Pysäköintimaksuja on tarkistettu viimeksi syksyllä 2023.

Kaupunginvaltuuston 20.5.2024 talouden tasapainottamista koskevan linjauksen mukaisesti pysäköintimaksuihin esitetään 8–20 % korotuksia. Keskustan vetovoiman säilyttämiseksi ei maksujen suuria korotuksia ole syytä tehdä.

Korotuksia esitetään niin, että ykkösvyöhykkeellä uusi hinta on 2,50 euroa/tunti ensimmäisen tunnin osalta ja seuraavien 3,90 euroa/tunti. Kakkosvyöhykkeen uudeksi hinnaksi esitetään 1,90 euroa/tunti ja kolmosvyöhykkeellä 1,20 euroa/ensimmäinen tunti ja 0,60 euroa seuraavat tunnit.

Aleksanterinkadulle Seurahuoneen edustalle esitetään uutta supermaksuvyöhykettä A, jolla pysäköinti maksaa 5 euroa/tunti ja

maksimipysäköintiaika on 30 minuuttia. Paikalla on tällä hetkellä lähinnä hotelliasiakkaille tarkoitettuja 5–10 minuutin paikkoja, mutta niiden väärinkäyttö on yleistä ja valvonta vaikeaa.

Maksullisen alueen laajennukset

Maksullisia alueita esitetään laajennettavaksi keskustassa alueille, joissa kadunvarsipaikoille on monipuolista käyttöä ja ruuhka-aikoina paikoista on pulaa. Uusista maksullisista alueista osa on tällä hetkellä aikarajoitettuja kiekkopysäköintialueita ja osa rajoituksettomassa käytössä pysäköintiin. Uusien maksullisten alueiden käyttöönotto perustuu edellisessä asiakohdassa käsiteltyyn mobiilimaksamiseen, uusia automaatteja niille ei ole suunniteltu hankittavaksi. Maksaminen on edelleen mahdollista myös vanhoilla alueilla olevilla korttimaksuautomaateilla, vaikka ne sijaitsevat kauempana pysäköintipaikasta. Mikäli kaupunki ei päättä ottaa vuoden 2025 alusta käyttöön esitettyä mobiilimaksamista täydennettynä korttiautomaateilla, tulee aluelaajennusten rajauksia ja kannattavuutta tarkastella uudelleen.

Uudet maksulliset alueet tulevat maksuvyöhykkeille 2 ja 3. Lahdenkadun länsipuolinen alue on esitetty olevan kolmosvyöhykettä lukuun ottamatta Ranta-Kartanon viereisiä Kartanonkatua ja Kyösti Kallion katua. Muut uudet alueet kuuluvat kakkosvyöhykkeeseen.

Asukaspysäköintialueet

Osaa nyt maksulliseksi muuttuvista pysäköintipaikoista käytetään myös asumiseen liittyvään pysäköintiin. Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää asukkaiden autoille säilytyspaikkoja, mutta kaupunki voi laajentaa asukaspysäköintitunnuksen käyttöä, mikäli kriteerit täyttäviä kiinteistöjä on uusien maksullisen pysäköinnin alueiden läheisyydessä.

Asukaspysäköintitunnukseen on oikeus niiden vanhojen kaavojen (pääosin

ennen 1970-lukua) aikaan rakennetuilla kiinteistöillä, joissa kaavan vaatima autopaikkamäärä ei vastaa nykyisiä normeja ja autotiheyttä. Pelkkä kiinteistön asukkaiden suuri automäärä ei oikeuta asukaspysäköintitunnukseen. Asukaspysäköinnin laajennusta koskeva selvitystyö ja päätökset sekä tiedotus asukkaille tehdään syksyn aikana ennen kuin maksullisuus uusilla alueilla alkaa.

Asukaspysäköintitunnuksen hinta

Kaupungissa on käytössä asukaspysäköintitunnus. Keskustassa erikseen määritellyissä vanhoissa kerrostaloissa asuvat voivat lunastaa hallinnassaan olevalle autolle tunnuksen, joka oikeuttaa pysäköimään kadun varteen erikseen merkityille alueille ilman maksua ja pysäköintikiekon käyttöä. Tunnuksia on käytössä tällä hetkellä noin 250 autolla. Tunnuksen hinta on 25 euroa/kk ja sen hallinnointi ja maksaminen hoidetaan sähköisesti. Tunnuksen kuukausihintaa esitetään korotettavaksi 30 euroon. Vuodessa tulojen lisäys kaupungille on 15 000 euroa.

Kuukausimaksulliset muut luvat ja tunnukset

Paavolassa Laaksokadun kentällä sekä Kauppakadun kentällä on erikseen määritellyillä lähistön yritysten ja kaupungin työntekijöillä mahdollisuus hankkia kuukausimaksullinen pysäköintilupa. Luvan käyttäjäjoukkoa on rajattu. Asiasta on päätetty kaupunkiympäristölautakunnassa 14.9.2022.

Luvan hinta on nyt 37 euroa/kk. Hintaa esitetään nostettavaksi siten, että uusi hinta on 40 €/kk. Laaksokadun kentällä opiskelijoiden pysäköintiluvan hintaan 20 €/kk ei esitetä korotusta.

Yleispysäköintitunnuksella ei ole tällä hetkellä käyttäjiä, eikä sen hintaan, 1000 euroa/vuosi, esitetä muutoksia.

Dynaaminen pysäköintihinnoittelu

Maksutapamuutosten yhteydessä on selvitelty myös dynaamisen hinnoittelun toimivuutta. Käytettävissä olevilla järjestelmillä ei nopeiden muutosten hinnoittelu ole mahdollista kuin sellaisissa kohteissa, joissa on käytössä vain yksi mahdollinen maksujärjestelmä, kuten esimerkiksi pysäköintitaloissa. Nyt kadunvarsipysäköinnissä on käytössä useita kaupunkiorganisaation ulkopuolisten toimijoiden pysäköintisovelluksia, joihin maksumuutokset tulee tehdä, joten nopeat muutokset ole mahdollisia.

Etukäteen tiedossa olevia alennushintapäiviä tai vaihtoehtoisesti korkeamman hinnan kausia voidaan ottaa käyttöön. Näistä tulee ajoissa etukäteen mennä tieto kaikille kaupungin alueella toimiville pysäköintimaksuoperaattoreille ja hinnat pitää päivittää myös maksuautomaatteihin. Tämän mahdollisuuden käyttöönottoa ja sääntöjä selvitellään ja asia tuodaan myöhemmin päätettäväksi.

Päätöksen vaikutukset

Maksujen korotusten ja maksullisen alueen laajennusten arvioidaan lisäävän kaupungin tuloja 300 000 euroa vuodessa. Alkuvaiheessa liikenteenohjaussuunnitelmien teettäminen sekä uusien liikennemerkkien hankkiminen ja asennus maksaa kertakuluna arviolta noin 50 000 euroa. Pysäköintipaikan valinta perustuu aina harkintaan, jota ohjaa sekä asiointikohteen sijainti että pysäköinnin hinta muiden asiointiin ja henkilöön liittyvien syiden lisäksi. Tarkkojen arvioiden tekeminen taloudellisista vaikutuksista ei ole mahdollista.

Maksujen maltillisen korotuksen ei arvioida merkittävästi vähentävän keskustassa asiointia. Tehdyn selvityksen mukaan edellisellä pienellä korotuksella ei ollut vaikutusta pysäköintimääriin. Maksuttomien alueiden poistuminen keskustan lähistöltä voi jonkin verran vähentää hintatarkan

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 13.06.2024 § 80

käyttäjärühmän asiointia keskustassa. Tätä pienentää se, että virkistys- ja harrastuspaikkoihin liittyvillä alueilla Lahdenkadun länsipuolella ei kolmosvyöhykkeen alueena ole maksullisuus lauantaisin käytössä. Uusien alueiden muuttuessa maksulliseksi aiheutuu joillekin asukkaille järjestelytarvetta, koska nyt on autoja voinut säilyttää maksutta kaupungin omistamilla katu- tai pysäköintialueilla.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: kaupunkitekniikka, kaupunkisuunnittelu